

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 49. Zettortdeena 5tā Dezembera 1835.

No dabbas leeta h.m.

(Weigums.)

(Skattes Nr. 47.)

Lihds ar masu gaismu zeldamees no rihta stahrks papreefsch isparkschkinajahs eekam pehrkli at-stahj barribu mefledams, un tapat atkal darra kad faulite jau noreetejji, un beidsamu reissi behr-neem barribu atneffis tai deena eekam aismigs, ittin kad rihta un wakkara pahtarus noturretu. Tapat pa pahreem ween fohpā turrahs, un it kā laulibā schkikhsti dsihwo, it ne mas ne jauzahs ar zitteem, un sakka ka tohs laulibas pahrkahpejus nosohdoht ar nahwi, tohs pakahrdani pee kohka. Ne sinnu woi teesa, woi naw; bet tam warru galwoht, ka weens gohdigs saunneeks manna draudse kam arri stahrka pehrkli pee sawahm mahjahn irr, man Deewu minnedams teizis: dehjamā laikā, weens no winna faimes behr-neem irr lizzis sohfas-ohlu (pautu) kas gan drihs tikpat leels kā stahrka pants, us stahrka pehrkli, un stahrka mahtite to libds ar sawahm ohlahm labbi isverrejusi. Bet ar to nabbadite tahdu leelu grehku pelnijusi, preefsch stahrku teefas, ka wianu nokahwuschi; jo par kahdu laiku, kad tikai wrenu paschu stahrku ween us sawu pehrkli redseja, gobje mefleht meischā, un arradde paschā beesumā stahrka mahtiti pakahrtu starp diweem sarreem. — Man pascham notifke preefsch kahdeem gaddeem ar sawu stahrku tā: fahds nebehdeeka sehns gribbedams sawu plinti mehginaht, noschahre weenu no manna pahra; tē nu ohtrais kā atraitnis weentulis un nofummis dsihwoja; gan man bij schehl par wianu, un dohmaju nu manni astahs. Bet ne. Lihds ar jaunu pawassaru mans stahrks atkal bij sawās mahjās, ir fahze to apfokopt un strahdah; bet it kā par garru laiku, weens pats buhdams. Pa tam redsejam ka daschu reis wehl ohtrs stahrks nahze winnu apmekteht, it kā mihsch weefis;

tas us kahdu brihdi pee winna us pehrkli usmet-tahs, bet ilgi ne palikke, jebshu muhsu stahrks, kas zittus sweschus ar ween oisdsinne, scho lab-praht peenehme, bet aisskrehje probjam; gan nahze atkal par kahdu laiku kā labs weefis pee sawa dranga, un jo deenas beesaki, bet nekad par naakti ne palikke, us muhsu pehrklu. Weenā deena sanahze labs stahrku pulks us mannu plawu, stigaja ap to obolu kur muhsu stahrkam saws pehrkli; tad kā runnas kahdas turredami sawā starpā stahweja labbu brihdi, un diwi stahrki teem par widdu; kad deesgan bij isrun-najschees ir parkschkinajsch, tad pazehlahs wissi gaisā un aisskrehje probjam. Tikkai diwi ween palikke tēpat, tee dewahs tūdal us muhsu pehrkli, un arri palikke no tahs stundas mihsli fohpā; un irr kā saloulati ilgus gaddus pee mums dsihwoj-schi, ik gaddus 4 lihds 5 behrnus tēpat leelus isaudsedami. — Kad schee spirkti paleek tad jauka skattischana kā paschi mahzahs spahrneem street, kā papreefsch us pehrkli stahwedami tee-scham us augschu lezz, jo deenas augstaki lehka spahrnus isplestdami, kamehr us reis drohschū firdi nemmahs un pehrkli atstahj; tad skreij rinkī ap sawu mahju, esfaklumā ne zik tahlu, bet ar ween tablaki un augstaki zeldamees gaisā; bet kamehr eemahzahs ar sawahm garrahm fahjahn atkal us pehrkli mestees, tas teem gruhti nahk, tē teem daudsreis missahs, un gar pehrkli gar-ran schaun, ir semine friht. Tad atpuhschahs, zeere labbu brihdi pee semmes, bet zellahs atkal, skreij spahrneem un mahzahs un ne rimst, kamehr mahk, un wissadi isskohlejuschees. Kur fahds nikulihts woi bailigs, to sakka ka paschi wezzi scho ar degguni nostummoht no pehrkla, lai nemmahs spahrneem street. Barr buht, bet to ne esmu pats redsejis. Bet to labbi sinnu, tik fo behrni jau mahk parcisi spahrnōs eet, tad arri stahrki ne zik ilgi wairs pee mums paleek,

bet eekam wehl rudsu laukis nowests, un sahkam kweeschus plaut, tad stahrks muhs atstahj, ar wisseem behrneem. Kaut schee arri deesinnzik leeli te buhtu isauguschi, tomehr winnus warr tudal pasiht pee degguna un kahjahn, kas teem melni un tuunschi, un ne farkani ka wezzem stahrkeem; ir parkschkinoh tuehl ne mahk, bet kweeds un tschihkst. Bet kad zittā pawassarā atkal pee mums pahrnahk, tad irr gattawi pilnigi putni. — Kad stahrki taisahs muhsu semmi atstahj, tad patihkamās weetā sapulzejahs lee-leem pulkeem, lihds 50 ir lihds simteem. Bet tad atkal ischfirrah, un it kā buhtu par to sarnajuschees farwā starpā tik flusst un sleppen faru garru zeltu sahk, ka muhsu semmē stahrku pulks smukkeem barreem pa gaisu skreijoht (kā ik pawassarā un ruddeni gan allasch redsam gulbju, dsehrwu, meschsohsu pulkus) ne no weena zilwera wehl naw redschts kluis. Bet ja wehli, tad lihds 10tai Augusta deenai pehrklis irr tufsch, un stahrki prohjam. Tas pats arri pawassarā kad pee mums pahrnahk no fwe-schahm semmehim; sinnam gan ka tee reise eet un farwā kahrtā ir pahr tahlu juhru; bet tad arri woi tik augstā gaisā skreij, ka ac azzim winnus ne warr atsneegt, woi pa pahreem dallidamees ischfirrah, un ikveens stahrku pahris tad taisnu zeltu usnemm us faru sinnamai mahjas weestu; bet barreem to ne kad ne reds pee mums atnahkoht. — „Ir stahrks appafsch debbes sinn faru laiku,“ ta fakka jau prarveets Jeremias nod. 8 weet. 7 gan pareisi. Bet te warr praftiht: kam jelle stahrks muhsu semmi tik agri atstahj? Pats warschu-kehnisch buhdams, no badda tam ne buhtu fo bihtees, jo wardes un wissadi kustoni yelles, tschuhfskas re. re. par wissu rudenä mehnesi wehl deesgan pee mums dabbujamas. Saltuma pehz, tam arri ne buhtu tik agri muhs atstahj, un us Egipites, Perseru, Ultra-bias un us zittahm siltahm semmehm steigtees. Jo stahrks spehj warren siftru saltumu panest, fo tik ne ik pawassarōs dabbujam redseht, kad zik daschu reis ittin beesa sineega kahrtā uskriht stahrkam us pehrkli, un brihscham wehl tik sifpri falst, ka nabbaga wiham us kahdu neddelu

pehrklis jaatstahj, un paschā mescha dsilluma jaet flehptee. Tatschu to panest, jelschu wehl paplahna barriba, ir no tahla zetta pats wehl parwahjsch un peekussis irr. Kad es zittu wainu ne sinnu, kam winsch wassaras widdū muhs jau atstahj, ne ka scho: lohti tahla weeta kurp dohma aiseet, un simags putnis buhdams, schamtik ahtri ne schkirrahs street, ka weeglai besdelli-gai; tikpat arri samannigs gudrs putnis, pareisi sim, to ihstenu laiku, kad tur siltās semmēs gattaru maiši atraddihs, prohti kad tur leelas uppē *) pahrluhduschas, patlabban atkal saplokh un besgalla warschu un kustonu pulks tad wissu semmi pahrnem un apflahj. Kad ir is-falkuscham ko riht un barrotes ar wisseem behr-neem; par ko arri zilweki tur preezajahs, kad teem laukus un dahsuis tihri, stahrku par to ee-mihi un gaida, winnus tur tikpat par fwehtu putni fauldam, it kā arri mehs, ko ne schauj, un ne ko launu tam ne darra. — Atkal sawada leeta pee stahrka: tur siltās semmēs dauds ilgati miht im karevahs, ne kā pee mums; prohti tur 7 mehneschus, (kad wissu garru zeltu fo dimi reiss par gaddu nostraiga lihdsrehkina) un pee mums ja dauds tad tikai 5 mehneschi, tomehr tur behr-nus ne audse (kā fakka) bet pee mums; te win-nam sows pehrklis un sinnamas mahjas, fo ik gaddus peefohp, kur mihius behrnus isaudse, un fo par faru dsinteni zeen un mihiho. Kad ihsti fakkoht, stahrks irr muhsu putnis; jo ik-wemi fauzam pehz faru dsinteni. — Wiss-apkahrt no ahrpusses masti putnini, wissuwairak drohschi swirbusi eeksch stahrka pils sowsas mah-

*) Ta leela Nihl uppe Egipites semmē, un tapat arri zittā tur karstās semmēs, nahk no warren augsteem Kalneem, kur muhschigs sinegs wirs-fü; kad tas paschā karstā laika sahl kussia, tad leelas uppē tur ahtri un breesmigi pahrluhd, un brihnuni dauds duhni un dubli no kalneem lihds semmē nahk, kas paleek us laukeem un plawahm, kad uhdens friht, un semmī baggati pahrluhdo, lautineem tur par leelu preeku un labbumu, us fo jau gaidiht gaida. Ta tur mehds notikt op to laiku, kad stahrks muhs at-stahj un turpu dohdahs.

jas un ligsdas taisa, un no stahrka fargati drohschi dsihwo; to winsch teem ne leeds, un ware buht ka pascha pehrkis zaur masu putnu ligsdahm jo stijsr paleek, woi arri ka schahdi stahrka masti pawalstneeki, sawus behrnus far-gadami, ka labbi waktneeki ir preefsch funga behrneem irr, kas tudat sinnas dohd, ar sawu brehfschanu ka kahds eenaidneeks rahdahs. — Bet nu beigschu sawu garru wallodu pahr stahrku, wehl kahdu sineeklu jums te stahsidams. Weenā pawassara mans stahrks ilgi pakawejahs naht; jau willama deena (Ima fulli mehnescha) bij, bet schis wehl ne bij klah, jebshu es winnu ar sahpehm goidiju. To manna gaspacha labbi sunnada, eezerrejabs manni par johku peewilt un labbi issfineet. Kasin paschi sunnaseet, ka mihi las seewinas schinni leetā lohti gudras un sainannigas, ittin ka us to buhtu is-mahzitas. Ko winna darrihs? Kamehr pats gahju launagā snaudeht, schi pataisa no val-tahm un melnahm luppatahm gattaru stahrku, ar garru kafku un sarkanahm garrahm kahahm un deggumi, peesien to ar teenu kahrtu us stahrka pehrkli, un nu schi nahk manni no gultas dsicht, lai steidsobs sawu draugu redscht un ap-fweizinaht, kas patlabban effoht atskrechjis. Es ka pats sibbins no gultas, azzis wehl patum-schas no meega, un us leeweni jau eeraudsijis sawu stahrku, tudat nonehmu sawu mizziti no galwas, ar preeku labbu deenu fazzidams mihi-lam weefsam, kas imuns nu tizzams wehestnessis, ka garra seema nu pagallam un mihi la vassara klah buhs. Pa tam wissa muischas bij sapulze-jusees us leeweni un wissi libds — ka krohpscha-nas heedri — tik labb zeeniga mahte, ka behrni un saime, sahze fineetees pilna rihkli, un is-finehje man nabbagu wihrui no Deewa teefas; un arr bij ko fineetees, par tahdu leelu preeku, deht ehrmiga luppata = putna. — Bet bri-hnumis! Kamehr wehl labbi issfinehjamees un us leeweni stahwedami jauka saule pakawejamees, nahze — woi tizzi, woi ne tizzi — nahze muhfu ihstais dsihws stahrks pa gaisu aug-sti skreijoht us mums, un es biju pats pirmais kas winnu eeraudsija us zitteem rahbidams ta

fazziju: ko fineetees wehl aplam! raug sché wezzu mahjas draugu, kas pascha laikā nahk sawa draunga un funga aissnemu gohdu aissstah-weht, jums par spilku un kaunu. Tezzeet mud-digi un nonemmeet luppata = stahrku, lai ihste-nais wairs ne kawejahs usmestees sawas mah-jas, jo roug ka brihnodamees liddinajahs. Ta notiske tudat, un te nu skaidri ta bij, ka mehd-sam fazziht: beidsamais fmehjeis, pats labbais.

R. S — 3.

Teefas flubdin a schanás.

Us pawehleschanu tafs Reiserifas Majesteetes, ta Patvaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Krohna Baustas pagasta teefas sinnamu dar-richts, ka pahr to mantu, ta Zerraufstes fainmeeka Gunduru Mikkela Jukse, ta Baustas pilskungu fainmeeka Bekkeru Zahna, ta Baustas wahz = mahzitaju fainmeeka Klimu Galla Audscha, ta Baustas mescha-sarga Wittischku Jeklaba, kurri fainmeeki nesphezhias labbad mahjas aldwusch, konkurse nolikta, un ka tam weenweenigam isflehgshanas terminam buhs buht: 3ota Dezembera deena f. g. Kam talabb buhtu kahdis prassishanas pee teem wirspeeminneteem fainmeekem, teem buhs nolikta laikā pee schihs pagasta teefas pefazziteris un wehrā lilt winnas spreedium.

Baustas pagasta teesa, 10ta November 1835. I
Jeklaba Klahwin, pefehdetais.
(Nr. 310.) T. Lez, pagasta teefas skrihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifas Majesteetes, ta Patvaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., Palanges pagasta teesa scheit sinnamu darra, ka par-rabu labbad pee muischas un magashnes pahr to mantu to appakschpeeminetu fainmeiku konkurse spreesta. Schi fainmeiku wahrbi irr: Willimowitsch Padrossis, Ignaz Bunkis, Jurje Balzaitis, Stanis-lows Fjelius, Laddeus Jasinskij, Zahseps Jurrewitsch, Mikkel Kubba, Augustins Vaudis un Jeklabs So-biella. 6ta Dezembera deena schihs mahju weetas ar wissahm ekhalmi tiks uhtrupē pahrdohtas, kam talabb pee teem wirspeeminneteem fainmeekem kahda prassishana buhtu, tas lai sawu prassishananu pee laika schai pagasta teefai usdohd. Palangas muischas pagasta teesa, 13ta November 1835. I

††† Zahseps Wainor, pagasta wezzakais.
(Nr. 211.) C. Edlon, pagasta teefas skrihweris.

Zitkärligs Krohgeris Gottfried Bensohn, Kappu
Krohgå, kas pee Schaggares peederr, teek usaizinahts,
fawas leetas, ko Pauritu fainneekam kihlå dewis, 6
neddelu starpå no appalschrakstitas deenäs, ispirkt,
ja ne — tab schihs leetas tiks wairakfohlitajeem uh-
trupē pahrdotkas.

Bukkaishu pagasta teesa, 11ta November 1835. 1
(L. S.) ††† Kaspar Rosenberger, pefehdetas.
(Nr. 166.) W. Verschnewitz, pagasta teesas frihveris.

Wissi parradu deweji ta libdsschinniga Bilkstes fain-
neka Meedsinu Ernest Puhra, par kurra mantu par-
radu dehl konkurse spreesta, tohp no Bilkstes muischas
pagasta teesas usaizinati, ar fawahni taisnahm präff-
schahanm wisswehlak lihds 28tu Dezember s. g. pee
schihs pagasta teesas peeteiktees.

Bilkstes pagasta teesa, 2trå November 1835. 1
(L. S.) ††† Kakkeneel Danzke, pagasta wezzakais.
(Nr. 37.) G. Reichmann, pagasta teesas frihveris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präffschanas
pee ta Versebekas fainneeka Pakalnu Krista buhtu,
kas no Leelas Abguldes schinni pagastā eenahzis un

par kurra mantu konkurse spreesta, usaizinati, lihds
7tu Janvar 1836 pee schihs teefas peeteiktees.
Versebekas pagasta teesa, 2trå November 1835. 1
††† Jekab Brunau, pefehdetas.
R. Klem, pagasta teefas frihwera weetā.

Bittas fluddin a schanas.

No Jahneem 1836 tapē Bramberges Bekkeri krohgs
pee Dohbeles ieb Eseres leelzella, ar peederrigeem
dahrseem, ka arri mohdereschana no 70 slauzainahui
gohwim, Bramberges lohpu muischä Gibbornē (11
werstes no Jelgawas) us arrenti isdohti teem, kam
labbas parahdischanas sihmes. Kam patiktu scho ar-
renti usnemt, tee warr pee Bramberges muischas
waldischanas peeteiktees. I

Sohdumuischā pušmuischā, Mosā Gessawā,
swescha gohws pecklibduſi. Kam schi gohws pec-
deretu, tohp usaizinahts, 6 neddelu starpå no ap-
palschrakstitas deenäs fawu gohwi panemt, un to nau-
du aismoksaht, kas gohws labbad istehreta.

Leela Sohdumuischā, 23schā November 1835. 2
Muischas waldischana.

S l u d d i n a f c h a n a .

Kursemmes muischneku naudas-isleeneschanas beedriba (wahziski Credit-Verein) turplikam ne maksahs
wairs 5 bet tikkai 4 rublus auglus no sumts rubleem. Zaur scho nolisschanu Leepajas krahschanas-lahde
teek spreesta, par to naudu kas winnai irr eedohta un turplikam eedohta tiktu, orridsan ne wairak, ka 4
rublus no 100 rubleem auglus doht. Sdi krahschanas-lahde to turra par schehlastibu ja winna par
masu naudas krahjumu tirkat leelus auglus dohd, ka par leelu naudas krahjumu.

Us augustas waldischanas wehleschanu talabb, ta pee Leepajas krahschanas-lahdes eelikta nauda, un
wissa nauda kas schinni lahde no 12ta Juhni 1836 tiks celikta, leelokus auglus ne nessihis ka 4 no 100.
Kam schee angli ne peeteek, tohp usaizinati:

"lihds 12tu Aprila deenu 1836 skaidri issazziht, arrig fawu naudu pee fewim
nems. Kas to issalka, dabbuhs fawu naudu tai 24ta Juhni deenā 1836 ismaksatu;"
kas tam prettim lihds peeminutai deenai, prohti lihds 12tu Aprila deenu 1836 kluſſu zeesch,
"no ta tiks spreest, ka winsch fawu naudu Leepajas krahschanas-lahdei par 4 augleem no 100
atstahs."

Wissi tee, kas peeminnetai krahschanas-lahdei fawu naudu atstahs, dabbuhs jaunas auglu-israhdi-
schanas sihmes apsihmetas tå: Litt. B. Schihs sihmes tiks isdohtas tanni laikā, kad tee no 12ta Juhni
1836 nahkami augli tiks ismaksati, un schi ismaksachana esfakhahs ik gaddā no Aprila mehnescha deenahm.

Kas fawu naudas krahjumu us auglu augleem Leepajas krahschanas-lahdei dewuschi, tee paturrehs
fawas wezzas auglu-israhdischanas sihmes, apsihmetas tå: Litt. C. un teem augleem kas atkal zellahs
no augleem, no 12ta Juhni 1836 arri leelakeem ne buhs buht, ka 4 no sumts.

Leepaja, tai 12ta Oktober 1835.

Leepajas krahschanas-lahdes pahralditaji:

F. Hagedorn jun.

P. E. Laurenz-Mester.

F. G. Schmahl.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhmallas-gubernementu augustas waldischanas pusses: Hofrath von Braunschweig, grahm. pahrluhkotais.

No. 455.